

PATVIRTINTA

Akcinės bendrovės Lietuvos pašto
generalinio direktoriaus

2021 m. vasario 8 d.

įsakymu Nr. T-2021-00007

AKCINĖS BENDROVĖS LIETUVOS PAŠTO ANTIKORUPCINĖ PROGRAMA

Dokumento istorija

Pasirašymo data	Leidimas	Esminis dokumento keitimo aprašymas	Dokumento savininkas	Dokumento rengėjas
	1		Saugos ir prevencijos departamentas	Prevencijos ir tyrimų grupės ekspertė Asta Vaičiūnienė

TURINYS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS	3
II. TERMINAI IR SANTRUMPOS	3
III. NORMINĖS NUORODOS	3
IV. ANTIKORUPCINĖS APLINKOS ANALIZĖ	4
IV.I. Vidaus veiksnių antikorupcinė analizė	4
IV.II. Išorės veiksnių antikorupcinė analizė	5
IV.III. Antikorupcinės aplinkos analizės rezultatais	5
V. PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR SIEKIAMI REZULTATAI	7
VI. KORUPCIJOS RIZIKOS VERINIMAS	8
VII. PROGRAMOS MATAVIMAS, ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, VERTINAMOJI ANALIZĖ IR GERINIMAS	9
VIII. ATSAKOMYBĖ	10
IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	10
PRIEDAI:	
1 priedas. Antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių planas	11
2 priedas. Antikorupcinės programos įgyvendinimo ataskaita	12

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Akcinės bendrovės Lietuvos pašto (toliau – Bendrovė) antikorupcinės programos (toliau – Programa) paskirtis – nustatyti pagrindines korupcijos prevencijos kryptis kuriant ir įgyvendinant antikorupcinę vadybos sistemą, numatant tikslus, uždavinius, siekiamus rodiklius, korupcijos rizikos vertinimo būdus, antikorupcinės vadybos sistemos matavimo, monitoringo ir gerinimo tvarką.

2. Programa taikoma visiems Bendrovės darbuotojams.

3. Antikorupcinė programa Bendrovėje įgyvendinama vadovaujantis Bendrovės vertybėmis ir Korupcijos prevencijos politikoje numatytais principais.

II. TERMINAI IR SANTRUMPOS

4. Šioje Programoje vartojami terminai ir santrumpos:

4.1. **DVS** – Bendrovės dokumentų valdymo sistema.

4.2. **Korupcija** – piktnaudžiavimas užimama padėtimi, siekiant naudos sau ar kitam asmeniui.

4.3. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

4.4. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

4.5. **Stropus patikrinimas** – procesas, kurio metu siekiama išsamiau įvertinti korupcijos rizikos veiksnius, susijusius su Bendrovės veikla, konkrečiais sandoriais, projektais, kontrahentais ir kandidatais / Bendrovės darbuotojais.

4.6. Kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos vartojamas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme.

III. NORMINĖS NUORODOS

5. Su šia Programa susiję teisės aktai:

5.1. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas;

5.2. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas;

5.3. Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas;

5.4. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas;

5.5. Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos patvirtinimo“;

5.6. Lietuvos Respublikos susisieikimo ministru priskirtų valdymo sričių kovos su korupcija programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos susisieikimo ministro 2019 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. 3-167 “Dėl Lietuvos Respublikos susisieikimo ministru priskirtų valdymo sričių kovos su korupcija programos patvirtinimo”;

5.7. Lietuvos Respublikos susisieikimo ministru priskirtų valdymo sričių korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių 2020–2021 m. planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisieikimo ministro 2020 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. 3-150 „Dėl Lietuvos Respublikos susisieikimo ministru priskirtų valdymo sričių korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių 2020–2021 m. plano patvirtinimo“;

5.8. Antikorupcinės aplinkos privačiame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovu;

5.9. Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas;

5.10. Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas;

5.11. Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymas;

5.12. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;

5.13. Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1540 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

5.14. Akcinės bendrovės Lietuvos pašto korupcijos prevencijos politika;

5.15. Lietuvos Respublikos susisieikimo ministerijos ir jo reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių dovanų politika, patvirtinta Lietuvos Respublikos susisieikimo ministro 2020 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 3-585 „Dėl Lietuvos Respublikos susisieikimo ministerijos ir jo reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių svarbiausių atsparumo korupcijai dokumentų patvirtinimo“ (toliau – Susisieikimo ministerijos dovanų politika);

5.16. LST ISO 37001:2017 Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės (tapatus ISO 37001:2016);

5.17. Akcinės bendrovės Lietuvos pašto rizikos valdymo tvarka.

IV. ANTIKORUPCINĖS APLINKOS ANALIZĖ

6. Antikorupcinės aplinkos analizės metu analizuoti šie aspektai:

6.1. Atliktos korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo duomenys;

6.2. Korupcijos rizikos vertinimo rezultatai;

6.3. Korupcijos rizikos analizės rezultatai;

6.4. Darbuotojų tolerancijos tyrimo rezultatai;

6.5. Darbuotojų Antikorupcinio sąmoningumo testo rezultatai;

6.6. 2020 m. gautų pranešimų dėl galimų korupcijos apraiškų duomenys;

6.7. 2020 m atliktų Saugos ir prevencijos departamento tyrimų rezultatai;

6.8. Vidaus audito rezultatai;

6.9. Išorės tyrimų rezultatai.

IV.I. Vidaus antikorupcinės aplinkos analizė

7. Bendrovė, siekdama vykdyti nuolatinę ir kryptingą korupcijos prevencijos politiką bei didindama savo veiklos skaidrumą, atnaujino ir papildė Bendrovės internetiniame tinklalapyje esančią Korupcijos prevencijos skiltį aktualia visoms suinteresuotosioms šalims informacija.

8. Bendrovė aktyviai dalyvauja formuojant ir įgyvendinant Susisiekimo ministru priskirtų valdymo sričių kovos su korupcija programoje (toliau – Susisiekimo ministerijos programa). 2020 m. Bendrovė įgyvendino visas Susisiekimo ministerijos programos Bendrovei priskirtas priemones.

9. Bendrovė 2019–2020 m. atliko Viešųjų pirkimų, Pašto ženklų ir Nekilnojamojo turto valdymo, naudojimo ir disponavimu juo veiklos sričių korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir aprašymą. Nustatytiems korupcinio pobūdžio rizikos veiksniams mažinti buvo numatytos valdymo priemonės, kurių priežiūrą ir koordinavimą vykdo Saugos ir prevencijos departamentas, o kontrolę – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija).

10. 2017 m. ir 2018 m. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) Bendrovėje paramos teikimo ir nekilnojamo turto valdymo srityse atliko korupcijos rizikos analizes. Po atliktų korupcijos rizikos analizių Bendrovė nutraukė paramos teikimą ir viešai deklaravo, kad „Lietuvos pašto įmonių grupė neteikia paramos nei fiziniams, nei juridiniams asmenims, išskyrus paramą darbuotojams, susijusiems su darbo santykiais, kolektyvinėje sutartyje numatytais atvejais ir tvarka“. Nekilnojamo turto valdymo srityje Bendrovė įgyvendino visas STT pateiktas rekomendacijas dėl korupcijos rizikos veiksnių mažinimo, savo internetiniame tinklalapyje pradėjo viešinti informaciją susijusią su nekilnojamo turto sandoriais.

11. Bendrovė, siekdama įvertinti kovos su korupcija veiklą bei nustatyti veiklos sritis, kuriose egzistuoja didžiausia korupcijos tikimybė, 2020 m. spalio – lapkričio mėn. atliko Bendrovės darbuotojų tolerancijos korupcijai apklausą. Apklausoje dalyvavo 745 darbuotojai, iš kurių net 78 % dirbančių nutolusiuose padaliniuose, kurie išsidėstę po visą Lietuvą. Dėl šios priežasties galima teigti, kad apklausos rezultatai yra reprezentatyvūs, galima tik nežymi realios situacijos paklaida. Remiantis apklausos rezultatais:

11.1. 83 % respondentų yra girdėję apie Bendrovėje vykdomą Korupcijos prevencijos politiką, 79 % iš jų nurodė konkrečias vykdomas korupcijos prevencijos priemones;

11.2. 87 % respondentų mano, kad Bendrovė nėra paveikta korupcijos;

11.3. 96 % respondentų mano, kad Bendrovėje netoleruojama korupcija;

11.4. 90 % respondentų jaučiasi apsaugoti nuo korupcinės aplinkos, o 95 % respondentų net neteko susidurti su korupcijos apraiškėmis Bendrovėje;

11.5. respondentų, kuriems teko susidurti su korupcijos apraiškėmis Bendrovėje, sudarė 5 %. Didžioji dauguma (72 %) respondentų, kuriems teko susidurti su korupcijos apraiškėmis Bendrovėje, teigė, kad apie susidūrimo atvejus informavo vadovybę arba tiesioginį vadovą, 28 % respondentų teigė, jog nepranešė, nes nebuvo įsitikinę, kad tai korupcijos atvejis arba atvejis buvo toks nereikšmingas, kad apie jį nevertėjo pranešti;

11.6. 98 % respondentų teigė, jog praneštų apie galimą korupcijos atvejį, jei ateityje susidurtų su tokia situacija.

12. Bendrovėje 2020 m. kovo – gegužės mėn. visi darbuotojai atliko Antikorupcinio sąmoningumo ugdymo testą. 86 % darbuotojų testą išlaikė. 14 % neišlaikusių darbuotojų dažniausiai klydo ties klausimais, kurie susiję su Pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimu. Geriausiai darbuotojai žinojo neteisėtų veikų sąvokas ir kam Bendrovėje reikia pranešti apie pastebėtus pažeidimus.

13. Besikreipiančių „Pasitikėjimo linija“ dėl galimo netinkamo Bendrovės darbuotojų elgesio ar įtariamų vidaus tvarkos pažeidimų skaičius 2020 m. – 108. Net 59 % „Pasitikėjimo linija“ pranešančių – Bendrovės darbuotojai. Visi „Pasitikėjimo linija“ gaunami pranešimai buvo tiriami.

14. 2020 m. Saugos ir prevencijos departamento iniciatyva pagal „Pasitikėjimo linija“ ir kitais kanalais gautą informaciją buvo pradėti 172 tyrimai, 76 % tyrimų pasitvirtino. 13 % tyrimų buvo vykdyta dėl galimos korupcinio pobūdžio veikos, susijusios su viešaisiais pirkimais, nekilnojamo turto sandoriais, viešųjų ir privačių interesų derinimu ir Bendrovės turto valdymu,

57 % šių tyrimų pasitvirtino, dėl kurių buvo pradėtos drausminių nusižengimų procedūros, teiktos rekomendacijos, inicijuoti ir teisėsaugos institucijose pradėti ikiteisminiai ir administracinių nusižengimų tyrimai.

15. 2019 m. vidaus auditas atliko Korupcijos prevencijos srities vidaus auditą ir vertino atitiktį Antikorupcinės vadybos sistemos standartui. Pagal nustatytus neatitikimus ir trūkumus buvo tobulinama antikorupcinės vadybos sistema:

15.1. Bendrovė parengė Antikorupcinio sąmoningumo mokymų programą visiems darbuotojams ir vykdė jų žinių patikrinimą;

15.2. Bendrovė identifikavo korupcines rizikas ir jas integravo į Bendrųjų rizikų valdymo sistemą;

15.3. Bendrovė atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą vienoje labiausiai korupcijos riziką keliančių sričių – nekilnojamo turto valdyme, naudojime ir disponavime juo. Numatė veiksmus, kurių privaloma imtis, norint valdyti nustatytas korupcijos rizikas;

15.4. Bendrovė sukūrė kontrahentų rizikos vertinimo procesą, nustatė kontrahentų vertinimo kriterijus ir pradėjo kontrahentų vertinimą. Nuo 2020 m. rugpjūčio mėn. Bendrovė atliko 40 kontrahentų rizikos vertinimų, nustatyta, kad pirminiame etape 10 % kontrahentų kėlė riziką. Nustatytoms rizikoms sumažinti buvo imtasi papildomų priemonių, dalis jų numatyta sudarytose sutartyse su kontrahentais;

15.5. Bendrovė patvirtino Dovanų teikimo ir priėmimo tvarką, kurioje aiškiai nustatė tinkamas ir netinkamas dovanas bei elgesį su jomis.

IV.II. Išorės antikorupcinės aplinkos analizė

16. 2019 m. „Transparency International“ atliktame tarptautiniame tyrime „Korupcijos suvokimo indeksas“ Lietuvai skirti 66 balai iš galimų 100 ir 35 vieta 180 šalių sąrašė. Europos Sąjungos ir Vakarų Europos valstybių kontekste Lietuva užima 15 vietą, tuo tarpu 2018 m. buvo 16 vieta.

17. 2019 m. Europos Komisijos užsakymu atlikta reprezentatyvi Europos Sąjungos (toliau – ES) gyventojų apklausa apie korupciją. Korupcijos paplitimas Lietuvoje išliko aukštas – 92 %¹ respondentų teigė, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, t. y. šeštas aukščiausias rodiklis tarp ES valstybių narių. Korupcijos toleravimo indeksas Lietuvoje – 44 %². 37 % respondentų mano, kad siekiant naudoti iš viešojo sektoriaus atstovo priimtina dovanoti dovaną, 31 % – padaryti paslaugą ir 23% – duoti pinigų. Tik 6% Lietuvos respondentų nurodė, kad pranešė apie korupciją, kai su ja susidūrė³.

18. 2019 m. Europos Komisija pavišino kelis metus trukusio tyrimo „Verslo požiūris į korupciją ES“ rezultatus, kurio tikslas – įvertinti korupcijos verslo aplinkoje suvokimą, korupcijos elgesio paplitimą, baudžiamumo už korupciją suvokimą:

18.1. *Korupcijos verslo aplinkoje suvokimas ir patirtis.* Tarp Lietuvoje vykdančių verslą įmonių atstovų, korupciją kaip paplitusią problemą Lietuvoje nurodė 68 % respondentų (12 % mažiau nei 2017 m.). Pagal korupcijos paplitimo suvokimą tarp verslo atstovų Lietuva priartėjo prie ES vidurkio 63 % ir tarp 28 valstybių atsidadūrė 14 vietoje. Su kyšio priedarta tvarkant reikalus Lietuvoje susidūrė 7 % respondentų⁴;

¹ ES vidurkis – 71%.

² ES vidurkis – 31%.

³ ES vidurkis – 21%.

⁴ ES vidurkis – 5%.

18.2. *Korupcijos viešuose pirkimuose suvokimas ir patirtis.* 37 % respondentų teigė, kad per pastaruosius trejus metus korupcija tapo kliūtimi laimėti viešąjį pirkimą Lietuvoje⁵. 67 % respondentų – kad korupcija vietos valdžios viešuose pirkimuose yra paplitusi⁶;

19. *Korupcijos verslo aplinkoje baudžiamumo suvokimas.* 55 % respondentų teigė, jog tikėtina, kad verslo daroma korupcinė veika būtų išaiškinta ar apie ją būtų pranešta teisėsaugos institucijoms⁷. 26 % respondentų teigė, jog tikėtina, kad korupcija užsiimančiam verslui teismas skirtų didelę baudą ar įkalinimą⁸. 48 % respondentų teigė, jog tikėtina, kad korupcija užsiimančiam verslui būtų pareikšti įtarimai ir jis stotų prieš teismą⁹.

20. STT atliko tyrimą „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2019 m.“, kurio tikslas nustatyti, kaip Lietuvos gyventojai, verslas ir valstybės tarnautojai vertina korupcijos paplitimą Lietuvoje ir Lietuvos valstybės institucijose. Šio tyrimo duomenimis korupcijos paplitimas Bendrovėje:

20.1. gyventojų nuomone – labai korumpuota nurodė 12 %, iš dalies korumpuota – 41 %, visiškai nekorumpuota – 19 %, nežinojo/nieko neatsakė – 28 %;

20.2. įmonių nuomone – labai korumpuota nurodė 12 %, iš dalies korumpuota – 43 %, visiškai nekorumpuota – 15 %, nežinojo/nieko neatsakė – 30 %;

20.3. valstybės tarnautojų nuomone – labai korumpuota nurodė 6 %, iš dalies korumpuota – 49 %, visai nekorumpuota – 16 %, nežinojo/neatsakė – 28 %.

21. Valdymo koordinavimo centras vertino valstybės valdomų įmonių valdymo kokybę (Gerosios valdysenos indeksas). Bendrovės korupcijos prevencijos srityje daromi pokyčiai 2019 m. buvo įvertinti A lygiu, 2018 m. buvo minus A.

21.1. 2019 m. Bendrovė aukštesnį balą gavo, nes:

21.1.1. įgyvendino Pranešėjų apsaugos įstatymą;

21.1.2. nagrinėjo ir tyrė galimai su korupciniais atvejais susijusius pranešimus;

21.1.3. sudarė pareigybių, kurios privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą, supažindino darbuotojus su taikoma viešų ir privačių interesų derinimo ir kontrolės tvarka, vykdė mokymus ir konsultacijas;

21.1.4. sukūrė privačių interesų deklaravimo kontrolės sistemą DVS, kad asmuo nedeklaravęs privačių interesų negalėtų dalyvauti pirkimo procedūrose.

21.2. 2019 m. Gerosios valdysenos indekse buvo nustatyta, kad Bendrovė turėtų stiprinti šias korupcijos prevencijos sritis, kurios 2020 m. buvo įgyvendintos:

21.2.1. įtraukti didesnę kiekį darbuotojų į atliekamą Darbuotojų tolerancijos korupcijai tyrimą. 2020 m. tolerancijos korupcijos tyrime dalyvavo 5 kartus daugiau darbuotojų nei 2019 m.;

21.2.2. vykdyti korupcinių rizikų vertinimus;

21.2.3. nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybės atlikimo taisykles;

21.2.4. vykdyti privačių interesų kontrolę, su darbuotojų privačių interesų deklaracijomis supažindinti tiesioginius vadovus.

⁵ ES vidurkis – 30%.

⁶ ES vidurkis – 54%.

⁷ ES vidurkis – 44%.

⁸ ES vidurkis – 39%.

⁹ ES vidurkis – 47%.

IV.III. Antikorupcinės aplinkos analizės rezultatai

22. Apibendrinant antikorupcinės aplinkos analizės rezultatus, galima teigti, kad Bendrovės stiprybės Antikorupcinės vadybos sistemoje yra:

22.1. įdiegta „Pasitikėjimo linija“. 2020 m. net 59 % pranešėjų buvo Bendrovės darbuotojai, kas rodo, kad darbuotojai žino, į ką reikia kreiptis pastebėjus pažeidimą. Taip pat, rodo išaugusį darbuotojų pasitikėjimą Saugos ir prevencijos departamento atliekamu darbu ir rezultatais;

22.2. atliekami tyrimai. Visi gauti pranešimai „Pasitikėjimo linija“ arba kitais kanalais buvo tikrinami, pagal juos pradedami tyrimai. Po atliktų tyrimų teikiamos rekomendacijos, vykdomi individualūs pokalbiai, imamasi kitų veiksmų, kad ateityje nepasikartotų panaši situacija;

22.3. pakankamai aukštas darbuotojų antikorupcinis sąmoningumas. Darbuotojai aiškiai žino, kad Bendrovėje netoleruojama korupcija, gali įvardinti, kas yra korupcinio pobūdžio apraiškos, žino, kam reikia pranešti apie tokius atvejus, patys nepateisina tokio elgesio;

22.4. viešųjų ir privačių interesų derinimo kontrolė. DVS sukurtas įrankis, kurio pagalba yra užtikrinama, kad pirkimų procedūrose nedalyvautų asmenys, nedeklaravę savo privačių interesų;

22.5. nuolatinis korupcijos prevencijos srities tobulinimas ir procesų gerinimas, atsižvelgiant į suinteresuotųjų šalių lūkesčius.

23. Bendrovės silpnybės Antikorupcinės vadybos sistemoje yra:

23.1. darbuotojų žinios apie pranešėjų apsaugą. Didžioji dauguma darbuotojų nežino, kokios apsaugos priemonės taikomos pranešėjui;

23.2. ne visoms korupcijos prevencijos priemonėms numatytas matavimas ir monitoringas;

23.3. darbuotojai nežino apie kitas korupcijos prevencijos priemones, kurios tiesiogiai nėra taikomos jiems;

23.4. veiklos procesuose nėra identifikuojami korupcijos rizikos veiksniai (procesų taškai) ir iš anksto nenumatomos šių rizikų valdymo priemonės;

23.5. visuomenės nuomonės tyrimuose daugiau nei pusė respondentų mano, kad Bendrovė yra korumpuota arba iš dalies korumpuota.

V. PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR SIEKIAMI REZULTATAI

24. Programos tikslas – didinti veiklos skaidrumą, atvirumą, darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą, nuolat tobulinant vidaus procesus.

25. Programos uždaviniai:

25.1. didinti veiklos skaidrumą ir atvirumą klientams, visuomenei ir kitoms suinteresuotosioms šalims;

25.2. didinti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą, išlaikant aukštą darbuotojų nesąžiningo elgesio netoleravimo rodiklį;

25.3. nuolat gerinti antikorupcinei vadybos sistemai palaikyti skirtus procesus ir kitus Bendrovės veiklos procesus, kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, taikant prevencinį požiūrį į korupcines rizikas.

26. Programos vertinimo kriterijai, jų faktinės 2020 m. reikšmės ir siekiamos reikšmės 2022 m. pateikiamos programos lentelėje.

1 lentelė. Programos planuojami pasiekti rezultatai

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimas	2020 m. (atskaitos taškas)	2022 m. (planas)
Programos tikslas – didinti veiklos skaidrumą, atvirumą, darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą nuolat tobulinant vidaus procesus			
1.	Verslas, manantis, kad Bendrovė labai korumpuota	12 % ¹⁰	5 %
2.	Darbuotojai, manantys, kad Bendrovė nėra paveikta korupcijos	87 %	90 %
1 Programos uždavinys – didinti veiklos skaidrumą ir atvirumą klientams, visuomenei ir kitoms suinteresuotosioms šalims			
1.1.	„Pasitikėjimo linija“ gauti pranešimai dėl galimų korupcijos atvejų	13 %	5 %
1.2.	Gyventojai, manantys, kad Bendrovė labai korumpuota	12 % ¹¹	5 %
2 Programos uždavinys – didinti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą, išlaikant aukštą darbuotojų nesąžiningo elgesio netoleravimo rodiklį			
2.1.	Darbuotojai, žinantys apie Bendrovėje vykdomas korupcijos prevencijos priemones	83 %	90 %
2.2.	Darbuotojai, žinantys, kam Bendrovėje reikia pranešti apie galimus pažeidimus	89 %	95 %
2.3.	Darbuotojai, nepateisinantys nesąžiningo elgesio, kada vykdant pavestas pareigas, yra nesilaikoma teisės aktų, kurie sąlygoja korupcijos atsiradimą	98 %	98 %
3 Programos uždavinys – nuolat gerinti antikorupcinei vadybos sistemai palaikyti skirtus procesus ir kitus Bendrovės veiklos procesus, kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, taikant prevencinį požiūrį į korupcines rizikas			
3.1.	Darbuotojai, per pastaruosius metus jaučiantys teigiamą poveikį Bendrovėje	79 %	85 %

¹⁰ 2019 m. STT atlikto tyrimo rezultatas.

¹¹ 2019 m. STT atlikto tyrimo rezultatai.

VI. KORUPCIJOS RIZIKOS VERTINIMAS

27. Bendrovėje korupcijos rizikos vertinimas vykdomas keliomis kryptimis:

27.1. Bendrųjų korupcijos rizikų vertinimas yra integruotas į Bendrovės veiklos rizikos valdymo sistemą ir vykdomas vadovaujantis Bendrovės rizikos valdymo nustatyta tvarka ir terminais, skirtas stiprinti vidinę antikorpucinę kultūrą Bendrovėje. Jo metu identifikuojamos visos galimos bendrosios korupcijos rizikos, vertinama rizikos pasireiškimo tikimybė ir poveikis ir nustatomas korupcijos rizikos lygis. Pagal nustatytą rizikos lygį parenkamos korupcijos rizikos valdymo priemonės. Jei metų eigoje Bendrovėje korupcijos rizika nepasireiškė, korupcijos rizika valdoma tomis pačiomis priemonėmis.

27.2. Konkrečios veiklos srities ir / ar proceso korupcijos rizikos vertinimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sričių, kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis. Skirtas mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę konkrečioje veiklos srityje/procese. Jos metu identifikuojami konkretūs veiklos srities ir / ar proceso taškai, kuriuose gali pasireikšti korupcijos rizika ir nustatomos konkrečios priemonės tiems rizikos veiksniams valdyti.

27.3. Korupcijos rizikos analizė – Bendrovės veiklos analizė antikorpuciniu požiūriu pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, vykdoma STT. Jos metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti taikomos su STT suderintos korupcijos prevencinės priemonės.

27.4. Stropus patikrinimas – procesas, kurio metu siekiama įvertinti:

27.4.1. kontrahento rizikos pobūdį bei mastą ir padėti Bendrovei priimti sprendimą, susijusį su konkrečia sutartimi ir kontrahentu. Vykdoma vadovaujantis Kontrahentų rizikos vertinimo tvarkos aprašu;

27.4.2. kandidato tinkamumą užimti Bendrovėje atitinkamas pareigas. Vykdoma vadovaujantis Kandidatų duomenų patikrinimo tvarkos aprašu;

27.4.3. konkretaus sandorio, projekto ar veiklos srities atitiktį išorės ir / ar vidaus teisės aktams. Vykdoma vadovaujantis Finansinių nusikaltimų prevencijos tvarkos aprašu.

VII. PROGRAMOS MATAVIMAS, ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, VERTINAMOJI ANALIZĖ IR GERINIMAS

28. Programos tikslų veiksmingumui matuoti nustatyti trijų lygių rodikliai:

28.1. I lygmuo – pagrindiniai rodikliai, skirti stebėti ir matuoti Programos tikslų ir jos uždavinių pasiekimą. Nustatyti šioje Programoje, matuojami ir analizuojami vieną kartą per metus 33 punkte numatyta tvarka ir terminais;

28.2. II lygmuo – veiklos proceso lygmenyje nustatyti rodikliai, netiesiogiai darantys įtaką pagrindiniams Programos rodikliams. Nustatyti Antikorpucinės programos įgyvendinimo priemonių plane arba Bendrovės rizikos valdymo plane, skirti stebėti ir matuoti Bendrovėje nustatytų korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumui;

28.3. III lygmuo – stebėsenos rodikliai, skirti stebėti konkretaus padalinio ar proceso veiksmingumui po atliktų tyrimų.

29. Programai įgyvendinti Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu tvirtinamas Antikorpucinės programos įgyvendinimo priemonių planas (toliau – Planas), kuriame numatoma: priemonės pavadinimas, atsakingas struktūrinis padalinys ar pareigybė, įvykdymo laikas, laukiami rezultatai ir vertinimo kriterijai (1 priedas).

30. Plane numatomos kovos su korupcija ir sukčiavimu priemonės, kuriomis siekiama stiprinti antikorupcinės aplinkos kūrimą Bendrovėje, pašalinti vidaus teisės aktų, procesų, kitų veiklos sričių spragas ir trūkumus, dėl kurių gali atsirasti korupcijos apraiškų.

31. Už Plane numatytų korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą atsakingi Plane numatyti struktūriniai padaliniai arba pareigybės. Jeigu nurodomi keli už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys, atsakingu ir priemonės įgyvendinimą koordinuojančiu asmeniu laikomas pirmiau nurodytas asmuo / padalinys.

32. Plane nurodyti asmenys pasibaigus metams ne vėliau nei per 30 kalendorinių dienų teikia Saugos ir prevencijos departamento atsakingam darbuotojui informaciją apie jiems priskirtų korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą, įrašydami faktinius duomenis į Programos įgyvendinimo ataskaitą (2 priedas).

33. Saugos ir prevencijos departamento atsakingas darbuotojas iki kiekvienų metų vasario 15 d. atlieka išsamią antikorupcinės sistemos vertinamąją analizę, kurios metu įvertina antikorupcinės programos tikslų pasiekimo rodiklius, išanalizuoja programos tikslų, uždavinių ir rodiklių keitimo ir programos tobulinimo poreikį, jei reikia, numato papildomus išteklius, parengia metinę Programos įgyvendinimo ataskaitą ir teikia ją tvirtinimui Saugos ir prevencijos departamento vadovui ir susipažinimui Bendrovės vadovybei.

34. Patvirtinta Programa, Planas ir Programos įgyvendinimo ataskaitos skelbiamos Bendrovės internetiniame tinklalapyje Korupcijos prevencijos skylyje.

35. Programos nuostatos peržiūrimos ir prevencinės kovos su korupcija ir sukčiavimu priemonės atnaujinamos kas 2 (dveji) metai iki kovo 31 d. Atsižvelgiant į Programos įgyvendinimo ataskaitų, atliktų tyrimų, korupcijos pasireiškimo tikimybės rezultatų ir / ar įvykus esminiems Bendrovės struktūriniams pokyčiams, teisės aktų nustatyta tvarka, atlikus korupcijos rizikos analizę Bendrovėje, ar kitais atvejais, Programa ir Planas peržiūrimi ir keičiami ankščiau nustatyto termino.

VIII. ATSAKOMYBĖ

36. Už šios Programos koordinavimą ir kontrolę atsako Saugos ir prevencijos departamento atsakingas darbuotojas.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Vidaus dokumentų originalai saugomi vadovaujantis Bendrovės teisės aktų, Bendrovėje rengiamų ir gautų dokumentų registravimo bei saugojimo tvarka ir dokumentacijos planu.

38. Ši Programa skelbiama Bendrovės intranete (Infonete) ir yra prieinama visiems Bendrovės darbuotojams.

Akcinės bendrovės Lietuvos pašto
antikorupcinės programos
1 priedas

(Antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių plano forma)

AKCINĖS BENDROVĖS LIETUVOS PAŠTO
ANTI-KORUPCINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS N METAMS

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Atsakingo struktūrinio padalinio pavadinimas/pareigybė	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas	Vertinimo kriterijai
1 PROGRAMOS UŽDAVINYS -					
1.1.					
1.2.					
2 PROGRAMOS UŽDAVINYS -					
2.1.					
2.2.					
3 PROGRAMOS UŽDAVINYS -					
3.1.					
3.2.					

Akcinės bendrovės Lietuvos pašto
antikorupcinės programos
2 priedas

(Antikorupcinės programos ataskaitos forma)

**AKCINĖS BENDROVĖS LIETUVOS PAŠTO
N METŲ ANTIKORUPCINĖS PROGRAMOS ATASKAITA**

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Atsakingo struktūrinio padalinio pavadinimas/pareigybė	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas	Vertinimo kriterijai	Įgyvendinimas taip/ne/iš dalies	Įgyvendinimo aprašymas
1 PROGRAMOS UŽDAVINYS -							
1.1.							
1.2.							
2 PROGRAMOS UŽDAVINYS -							
2.1.							
2.2.							
3 PROGRAMOS UŽDAVINYS -							
3.1.							
3.2.							

	Procentas	Iš viso	Nuolatinės priemonės	Terminuotos priemonės	Pagal poreikį priemonės	Pastabos
Įgyvendinta						
Neįgyvendinta						
Iš dalies įgyvendinta						

Siūlymai antikorupcinės vadybos sistemos tobulinimui:

1.
